

Mál nr. 203/2025

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging sveitarfélags.

Nafn vátryggingartaka ábyrgðartryggingar(X)

Skaðabótaábyrgð. Sönnun.

Gögn.

1. Málskot móttakið 3. júní 2025, ásamt fylgiskjöllum.
2. Bréf V dags. 23. júní 2025 ásamt fylgiskjöllum.
3. Viðbótarathugasemdir M dags 24. júní 2025.
4. Viðbótarathugasemdir V dag. 24. júní 2025.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að hinn 3. ágúst 2024 hafi M verið staddur á sundstað sem rekinn er af X. Hafi hann farið ofan í niðurgrafinn kaldan pott og haldið í handfang sér til stuðnings. Þegar hann steig niður hafi botninn á pottinum ekki verið þar sem hann ætlaði og hafi hann því sokkið niður í pottinn og við það fengið slink á handlegginn þar sem hann hélt í handriðið. Í ljós hafi komið að tvíhöfðasin slitnaði og hafi M þurft að gangast undir aðgerð vegna þess og sækja frekari meðferð lækna og sjúkrapjálfara. V hafi hafnað bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X með bréfi dags. 26. mars 2025 á grundvelli þess að um óhappatilvik eða eigin aðgæsluleysi M hafi verið að ræða. M vísar í málskoti til þess að lagfæringar hafi farið fram í kjölfar slyssins og hafi nú verið sett upp skilti við pottinn sem vari við dýpt hans. Er þá vísað til þess að í tölvupósti heilbrigðiseftirlits dags. 2. september 2024, segi að starfmaður þess hafi skoðað pottinn og hafi komið í ljós „að hann var að hluta til grafinn niður. Þetta gæti verið þess valdandi að notendur kalda pottsins átti sig ekki á því hvað botninn er að finna.“ Megi af þessu ráða að aðbúnaður pottsins hafi verið óforsvaranlegur á slysdegi. Á þeim sem reki sundstaði hvíli þá ríkar skyldur þegar komi að því að tryggja öryggi sundgesta, og er m.a. vísað til reglugerðar nr. 814/2010 um hollustuhætti á sund- og baðstöðum því til stuðning, en þar komi m.a. fram að merkja skuli greinilega þætti sem varða öryggi og slyshættu. Auðvelt hefði verið fyrir starfsfólk X að átta sig á hættunni sem var samfara aðbúnaði við pottinn en þrátt fyrir það hafi engar varúðarmerkingar verið settar upp fyrir en eftir slys M. Þar sem potturinn hafi verið niðurgrafinn, og því dýpri en ella, hafi X borið að vara viðskiptavinum sína við aðstæðum.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að starfsfólk X hafi ekki orðið vitni að atvikinu, en verið tilkynnt um það símleiðis samdægurs. Í sjúkraskrá M segi „rennur til í sundi, grípur í handfang og finnur eitthvað „rifna“...“. Sú lýsing á atvikum sé ekki samhljóða lýsingu í málskoti. Samkvæmt upplýsingum frá framleiðanda sé umræddur pottur einn metri að þvermáli, hæð hans 115 sentimetrar og dýpt 95 sentimetrar. Þrátt fyrir það haldi M því fram að potturinn hafi verið mun dýpri en gera megí ráð fyrir. Sé því alfarið hafnað. Potturinn sé lítillaga niðurgrafinn, til að auka öryggi við notkun hans og aðstæður við hann séu góðar. Við staðsetningu og frágang pottsins hafi öryggi sundgesta verið haft að leiðarljósi og sé ekki sýnt fram á að slys M verði rakið til saknæmrar og ólögmætrar háttsemi X eða annarra atvika sem það beri ábyrgð á. Sambærileg slys hafi ekki átt sér stað áður og úrbætur í kjölfar slyss M feli ekki í sér viðurkenningu á saknæmri háttsemi. Verði því ekki annað séð en að tjón M verði rakið til óhappatilviljunar eða eigin aðgæsluleysis, og styðji atvikalýsing í sjúkraskrá við þá niðurstöðu.

Í viðbótarathugasemdum M er því mótmælt að málsatvikalýsingar séu ekki samræmdar. Þó þær séu ekki ritaðar með nákvæmlega sama hætti liggi þó fyrir að M hafi verið á leið í pottinn og hafi stutt sig við handrið, en þar sem potturinn hafi verið niðurgrafinn hafi hann ekki áttað sig á dýptinni og því hafi komið slinkur á handlegg hans. Er þá áréttað að engar merkingar hafi varað við dýpt pottsins eða því að hann væri niðurgrafinn, en það sjáist ekki greinilega. Hafi M því haft réttmætar væntingar til þess að hann væri að stíga ofan í pottinn eins og hann kom honum fyrir sjónir, en ekki að falla niður um óvænta dýpt. Er þá áréttað að eftir slys M hafi varúðarmerkingar verið settar við pottinn.

Í viðbótarathugasemdum V er áréttuð sú afstaða að um óhappatilviljun hafi verið að ræða og það að potturinn sé niðurgrafinn um nokkra sentimetra í því skyni að auka öryggi sundlaugargesta feli ekki í sér saknæma háttsemi af hálfu X.

Álit:

Almennar sönnunarreglur í skaðabótarétti gera ráð fyrir því að sá sem heldur því fram að annar beri skaðabótaábyrgð á tjóni sínu beri sönnunarbyrði um að skilyrði slíkrar ábyrgðar séu uppfyllt. Það hvílir því á M að sýna fram á tjón sitt og að umrætt tjón sé að rekja til saknæmra athafna eða athafnaleysis X eða annarra atvika eða aðstæðna sem X verði gert að bera skaðabótaábyrgð vegna.

Fyrir liggur að dýpt umrædds pottar er 95 sentimetrar og hann er að einhverju leyti niðurgrafinn. Ekki liggur fyrir að hve miklum hluta hann er niðurgrafinn en að sögn V eru það „nokkrir sentimetrar“ og af fyrirbyggjandi ljósmyndum verður ekki ráðið annað en hann sé aðeins að litlu leyti niðurgrafinn. Samkvæmt fyrirbyggjandi tölvupósti heilbrigðiseftirlitsfulltrúa, dags. 2. september 2024, gæti það þó orðið þess valdandi að notendur átti sig ekki á því hvar botn pottsins er að finna. Þá liggur fyrir að viðvörðunarskilti hafi verið sett upp við pottinn í kjölfar slyss M.

M vísar máli sínu til stuðnings m.a. til reglugerðar um hollustuhætti á sund- og baðstöðum. Samkvæmt 2. gr. hennar, eins og henni var breytt með reglugerð nr. 769/2019 er kalt ker „laug eða ker með köldu vatni þar sem hitastig vatnsins er á bilinu 0°C – 16°C.“ Laug er samkvæmt sömu grein „ker eða þró með köldu eða volgu vatni, samheiti yfir hvers konar laugar, stórar sem smáar.“ Samkvæmt 1. mgr. 12. gr. reglugerðarinnar ber m.a. að merkja það greinilega þegar dýpt lauga er undir 1,2 metrum. Af framangreindu má ráða að borið hafi að merkja dýpt kalda pottsins sérstaklega og af gögnum málsins má ráða að það hafi ekki verið gert fyrr en eftir slyss M. Verður þó ekki séð að vanræksla X á því að koma upp slíkri merkingu hafi leitt til slyss M, enda byggir hann á því að potturinn hafi verið dýpri, en ekki grynri, en hann ætlaði. Verður því ekki séð að það hefði varnað umræddu slysi hefði merking þess efnis að umræddur pottur væri grynri en 1,2 metrar verið til staðar á slysdegi.

Í fyrrgreindri 12. gr. reglugerðarinnar kemur einnig fram að merkja skuli aðra þætti varðandi öryggi og slysaheitu, og eru tiltekin atriði greind í því sambandi svo og „annað það sem nauðsynlegt þykir vegna öryggis sundgesta.“ M virðist byggja á því að skylt hafi verið að vara sérstaklega við því að potturinn hafi verið niðurgrafinn. Í því samhengi verður að líta til þess hvort starfsfólk X hafi mátt gera sér grein fyrir því að slysaætla fælist í því og við mat á því verður einnig að hafa í huga að ekki liggur nægilega fyrir að hve miklu leyti potturinn var niðurgrafinn. Potturinn er afar grunnur og að mati nefndarinnar hefur ekki verið sýnt fram að frágangur hans hafi haft í för með sér augljósa slysaheitu. Er þá jafnframt litið til þess að ekkert liggur fyrir um að sambærileg atvik hafi átt sér stað fyrir slyss M.

Verður ekki talið að eftirfarandi ályktun heilbrigðiseftirlitsins um líklega orsök slyss M breyti framangreindu enda liggur ekkert fyrir um að frágangur á pottinum hafi verið í andstöðu við lög eða reglur eða að slysaætla af honum hafi verið ljós.

Hefur M því ekki tekist að sýna nægilega fram á að tjón hans verði rekið til atvika sem X beri skaðabótaábyrgð vegna. Eins og mál þetta liggur fyrir nefndinni er því samkvæmt öllu framansögðu óhjákvæmilegt að hafna kröfu hans.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 12. ágúst 2025.
rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir